

Pellonraivaus ja lohkojen korvauskelpoisuus vuonna 2026

Sirpa Leväinen, Rantasalmen yt-alue

Tässä tilaisuudessa käydään läpi

- Voiko uutta peltoa vielä raivata?
  - Pienten alojen lisäykset korvauskelpoiseen lohkoon
  - Korvauskelpoisuus viran puolesta: nuoret viljelijät ja Itä-Suomen viljelijät
  - Elinvoimakeskuskohtainen korvauskelpoisuuden myöntäminen
  - Tilusjärjestelylohkot
  - Korvauskelpoisuuden vaihto
  - Korvauskelpoisuuden palauttaminen
- Esitetyt tiedot perustuvat Ruokaviraston 11.2.2026 pitämään koulutukseen, ehdollisuuden oppaaseen, Komission tiedonantoon ohjeasiakirja metsäkatoa aiheuttamattomia tuotteita koskevan Asetuksen (EU) 2023/1115(2)soveltamisesta (C/2024/6789), MMM:n muistioon 17.1.2025, MMM:n tiedotteeseen 5.12.2025

Voiko uutta peltoa raivata? (ehdollisuus)

Kyllä voi, kun muistaa reunaehdot

- Vuoden 2022 jälkeen raivattua tai pelloksi kunnostettua aluetta koskee pysyvä nurmikasvustovaatimus (nurmipakko)
  - koskee raivioita, aiemmin turvetuotannossa olleita sekä muilla keinoin maatalousmaaksi otettuja aloja.
  - Nurmen uusiminen suorakylvöllä tai kevennetyllä muokkauksella, jota seuraa välittömästi nurmen kylvö
- Natura-alueilla pellon raivaus on ilmoituksenvaraista toimintaa (30 vrk etukäteen)

Voiko uutta peltoa raivata? (metsäkatoasetus (EU) 2023/1115)

- Kyllä voi, kun muistaa nurmen käyttörajoitteet
  - Metsäkatoasetus on tullut voimaan 29.6.2023 ja sitä aletaan soveltamaan 30.12.2026, pienet toimijat 6 kk myöhemmin
  - 31.12.2020 jälkeen raivattu ala kuuluu metsäkatoasetuksen piiriin
  - Suomen alkutuotannossa rajoitukset koskevat käytännössä naudanlihan tuotantoa
  - Velvoitteet koskevat naudanlihaa markkinoille saattavaa toimijaa, jonka tulee varmistaa, että liha on tuotettu asetuksen mukaisesti
  - Metsästä raivatulta alueelta voi korjata nurmisadon nautojen rehuksi, mutta alueella ei saa laiduntaa eläimiä, joiden liha menee kulutukseen
    - Laiduntamisrajoitus ei koske ennen 29.6.2023 syntynyttä nautaa

Metsäkatoasetus ei koske seuraavia alueita

- Ympäristösopimusalueita (monimuotoisuus) hoidetaan laiduntamalla
- Metsää raivataan siksi, että eläinten hyvinvointia parannetaan ”äärimmäisissä ilmasto-olosuhteissa”, esimerkiksi rakennetaan eläinten hyvinvointia parantava tuotantotila (navetta)
- Metsän pinta-ala on alle 0,5 ha tai puusto ei kasvaessaan myöhemminkään pysty täyttämään vähimmäisvaatimusta (5 metrin korkeutta ja 10 %:n latvuspeittävyttä)
- Tuulivoima- tai aurinkopaneelialueet, joiden ensisijainen tarkoitus on energiantuotanto, mutta joita voidaan lisäksi käyttää maataloustuotantoon, esimerkiksi laidunalueena
- Laajaperäinen tai pienimuotoinen laiduntaminen metsässä silloin, kun laidunnus ei vaikuta haitallisesti metsän elinympäristöön

Uuden alan hyväksyminen pelloksi

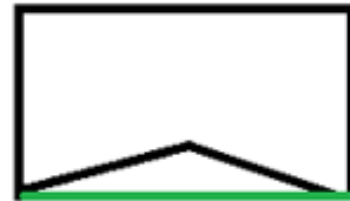
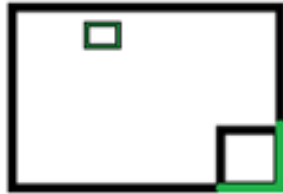
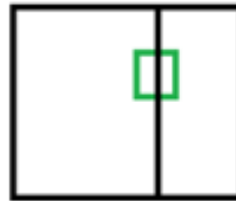
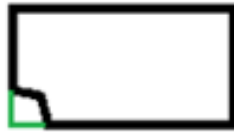
- Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen pyytää lohkosta paikkaan sidotun kuvan, kun
  - Kyseessä on kokonaan uusi lohko
  - Kyseessä on uuden lohkon perustaminen passiivilohkon päälle, eli kun välissä on viljelemättömiä vuosia
  - Peltoon lisätään raivattua alaa yli 5 aaria

Korvauskelpoisen alan lisääminen pellon viljelykelpoisuutta parantamalla

- Pellon muotoa voidaan myös vuonna 2026 parantaa raivaamalla lohkon viljelyesteitä pelloksi
- Max 5 % korvauskelpoisen lohkon alasta ja max 0,50 ha
- Raivatulle alalle saa saman korvauskelpoisuuden kuin on alkuperäisellä lohkolla
- Esimerkiksi lohkon reunan oikaisu suoraksi tai pienen saarekkeen poistaminen lohkon keskeltä
- Koskee sellaista lohkoon lisättävää alaa, johon ei ole aiemmin perustettu peruslohkoa
- Noudata pinta-alarajoitetta. Perusta ylittävästä alasta erillinen peruslohko. Jos ilmoitat yli rajoitteen, hallinto perustaa koko lisätystä alasta erillisen peruslohkon. Jos ala ei ollut viljelykelpoista 31.12.2022, yli menevää alaa koskee myös nurmivaatimus.

Lohkon muotoa parantavia korjauksia

Sallitut lisäykset

Korvauskelpoisuus viran puolesta, Itä-Suomi ja nuoret viljelijät, sivu 1

- Kumpaankin jakoperusteeseen on varattu oma erillinen määrärahasa
- Lohkon on pitänyt olla tuenhakijan omistuksessa 17.6.2025 (nuorten viljelijöiden tulotuen hakijan omistuksessa)
- Lohko on ilmoitettu tukihakemuksella vuonna 2025 eikä sitä ole poistettu viljelyksestä
- Lohkoa ei saa koskea ehdollisuuden nurmivaatimus
- Ruokavirasto tuottaa listan lohkoista kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, joka informoi asiasta viljelijää
- Lohko on maankäyttölajiltaan peltoa

Korvauskelpoisuus viran puolesta, Itä-Suomi ja nuoret viljelijät, sivu 2

- Myönnetyn korvauskelpoisuuden voi siirtää toiselle lohkolle, samalle lohkolle ei myönnetä enää uudelleen
- Oletuksena on, että nuorten viljelijöiden pelloille varattu määräraha riittää liki kaikille, joilla ehdot täyttyvät
- Itä-Suomen osalta jako tapahtuu ensisijaisesti pisimpään korvauskelvottomina olleille lohkoille
- Itä-Suomen alueeseen kuuluvat seuraavat maakunnat: Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Etelä-Karjala, Pohjois-Karjala, Kymenlaakso ja Kainuu

Itä-Suomen lohkot: Vuonna 2023 rekisteröidyt lohkot, joilla ei ole nurmipakkoa

- Tarkastelussa lohkot, jotka ovat vuosina 2024 ja 2025 olleet edes osittain päällekkäin vuoden 2023 lohkon kanssa
- Vertailtu, kuinka paljon vuoden 2025 lohko leikkaa aiempien vuosien lohkoja
  - jos 100 %, on korvauskelpoisuus hyväksytty
  - jos alle 100 %, niin ensisijaisesti myönnetty lohkolle, jolla leikkausala on eniten; toissijaisesti vertailussa pinta-alaltaan pienemmälle lohkolle
- Korvauskelpoisuus jäi puuttumaan 270 hehtaarilta. Näistä osa saanee vielä korvauskelpoisuuden täydennysjaossa (täydennysjako = jaetaan ne korvauskelpoisuudet uudelleen, joita ei ehtojen täyttymättömyyden vuoksi voitu hyväksyä nyt tehdyssä jaossa, esim. ei ollut omistuksessa)

Elinvoimakeskuskohtainen kiintiö

- Jaetaan kuten vuonna 2025 Ely-kohtainen kiintiö = alueella viljelystä pois jääneiden korvauskelpoisten alojen jako korvauskelvottomille aloille
- Vuoden 2024 korvauskelpoinen pinta-ala – vuoden 2025 korvauskelpoinen pinta-ala = jaettava korvauskelpoinen ala
- Jaetaan pisimpään korvauskelvottomina olleille lohkoille
- Lohko on ilmoitettu vuoden 2025 tukihakemuksella eikä sitä ole poistettu viljelystä
- Lohkoa ei saa koskea ehdollisuuden nurmivaatimus
- Lohko on maankäyttölajiltaan peltoa

Tilusjärjestelylohkot

- Hakijan haettava korvauskelpoisuutta
- Liitteeksi tilusjärjestelyasiakirjat
- Ennen korvauskelpoisuuden myöntöä varmistetaan, että raivattu ala on peltoa: viljelijä piirtää kartalle lohkon muutoksen, jonka jälkeen häneltä pyydetään paikkaan sidottu kuva

Korvauskelpoisuuden palauttaminen

- Lohko menettää korvauskelpoisuuden, jos
    - Viljelijä poistaa lohkon maatalouskäytöstä
    - Lohko todetaan valvonnassa viljelemättömäksi
    - Jos lohkolla ei ole maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna
    - Jos LHK-kelpoisen luonnonlaitumen maankäyttölajia vaihdetaan
- Vuonna 2023 tai myöhemmin poistettu korvauskelpoisuus voidaan palauttaa lohkolle, jos lohko kunnostetaan takaisin maatalouskäyttöön ja ilmoitetaan tukihakemuksella
- Vuonna 2022 tai aiemmin poistettu korvauskelpoisuus voidaan palauttaa, jos valtio on varannut sille määrärahan; ei mahdollista vuonna 2026

Korvauskelpoisuuden vaihto

- Korvauskelpoisuuden voi vaihtaa vain omien lohkojen kesken
- Vähimmäisala 0,20 ha
- Ei voi vaihtaa lohkolle, jota koskee nurmivaatimus
- Luovuttavalla alalla on pitänyt olla tukihakemuksella ilmoitettu kasvulohko edellisenä vuonna, eikä lohkoa ole hylätty valvonnassa
- Jos ala on vuokrattu pois, antaa vuokralainen suostumuksensa vaihdolle
- Vastaanottavalta lohkolta ei ole aiemmin vaihdettu korvauskelpoisuutta pois ennen tuettua ei-tuotannollista investointia, metsitystä tai ennallistamista
- Tehdään lomakkeella 471

Ennakkokysymykset

- Korvauskelpoisuus on siirretty vanhalta lohkolta pois (toiselle lohkolle). Voiko lohko saada jaossa korvauskelpoisuuden uudelleen?
  - Kyllä voi. Korvauskelvottomien vuosien laskenta alkaa siitä, kun lohkoista on tullut korvauskelvoton.
- Jos passiivilohko on ollut korvauskelpoinen, mutta sitä ei ole ilmoitettu tukihaussa useampaan vuoteen, niin saako päälle piirrettävä lohko korvauskelpoisuuden? (kun hakija/valvonta ei ole ilmoittanut poistoa maatalouskäytöstä/viljelemättömyydestä)
  - Saa saman korvauskelpoisuuden kuin oli hallinnon keskitetysti passivoimalla loholla.